

„Dva. list. knjižnica“
Ljubljana



PRAPOR

zhaja vsako sredo in soboto.

Uprava lista je v Ljubljani, Krekov trg št. 10.

„RDECI PRAPOR“ vsilja v Jugoslaviji mesečno 3.00; v zavarovanem ozemlju (Primorju) četrtletno 9.00, v Avstriji, Češkoslovaški, Madžarski in Nemčiji četrtletno 36.00, v Ameriki polletno 1.00 dolar.

GLASNILO KOMUNISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Vsi zaupniki in volilni odbori

ljublanske kraj. pol. organ. se sklicujejo za torek, dne 19. t. m. ob pol 8. uri zvečer v Delavskem Domu. Ker je dnevni red jako važen, je potrebna polnoštevilna udeležba.

Intelektualci in komunizem.

Kmetje in delavci so večinoma stariši slovenskih intelektualcev. In vendar, kako globok je prepad med slovenskimi intelektualci in med delavnim ljudstvom. To sta dva svetova, ki sta si popolnoma tuja. Slovenski intelektualci je zgubil stike z onimi krogi, iz katerih je izšel. In ne samo to! V kmetu in delavcu vidi človeka druge vrste. Vsled tega tudi nima smisla za veselje in trpljenje delavnega ljudstva, slovenski intelektualci živi svoje prazno življenje po kavarnah in beznicah in marsikateri izmed njih si še domišlja, kako velika je kulturna razlika med njim in delavcem.

V času pred polomom Avstrije in večinoma tudi še danes stoji slovenski inteligent pod vplivom prazne nacionalistične fraze. Dnevno imamo priliko to opazovati. Lahko in komodno je frazariti o narodu, ker ne zahteva nobene dna in je treba samo ponavljati kot popiga stara obrabljena gesla in se udeleževati narodnih veselic. Ni treba študirati socialnih problemov in si beliti glave. Ta čas je prijetneje posedati po kavarnah in gostilnah; ni treba hoditi med kmete in delavce, ker njih roke so žuljave; lepše in prijetneje je hoditi na sprehode, izlete in se zabavati v družbi puhlih žensk.

Razumljivo je vse to. Razredna šola vzgaja tako intelektualce, vzgaja jih v »gospode«. In potem je dala tudi možnost, da je mogel intelektualci bolje živeti kot delavec ali kmet. Uradniška

mesta so dala poleg tega še gotovo moč, dala so pravico, biti neprijazen in gosposki napram delavcu in kmetu.

Svetovna vojna pa je segla tudi v vrste intelektualcev. Gospodarsko stanje se je poslabšalo, pomanjkanje se je oglasilo tudi tu. »Gospodje« morajo često hoditi v oguljenih oblekah in v raztrganih čevljih. Nezadovoljnost vstaja in javlja se najbolj v onih vrstah, v katerih stoji večina intelektualcev — med uradništvom.

Uradništvo je orodje kapitalistične države. V dobro plačanem in slepo udanemu uradništvu ima kapitalistični razred svojo najboljšo in najtrdnjšo oporo. Zato je bilo treba vzgajati uradništvo v razrednih šolah in ga postaviti nad ljudstvo. Uradništvo je bilo najposlušnejši sluga Avstrije in zaščitnik nemškega imperijalizma. Ali dolga leta svetovne vojne so nabirala tudi v teh vrstah revolucionarnega duha. Zato ne opažamo samo pri nas, ampak opažamo predvsem drugod, da se uradništvo približuje proletarijatu, ker ga v to silijo gospodarske razmere. Proces proletarijatske intelektualce se je pričel z razpadanjem kapitalističnega načina proizvodnje. Intelektualci so doslej zvesto služili kapitalističnemu razredu, ker mu je dal ta razred gospodarsko barvo, ki je stala nad proletarsko. Svetovna vojna je to spremenila. Intelektualec pada na nivo proletarijata. In to gospodarsko stanje bo polagoma tudi spremenilo nje-

govo mentaliteto, ki ga bo približala delavnemu ljudstvu. Ko najde intelektualci duševno vez s proletarijatom, najde dovolj polja, da se bo mogel uveljavljati. Vendar proletarijat ne potrebuje »gospodov« in »voditeljev«, on potrebuje delavcev.

Kakor se proletarijat zaveda, da brez intelektualcev ne bo mogel urediti svoje delavsko-kmetijske sovjetske republike in socialističnega gospodarstva, tako se tudi zaveda, da bodo intelektualci pristopali na njegovo stran v širokih masah šele z napredovanjem proletarijatske. Sedaj bodo pa vedno le posamezniki, ki bodo prišli k nam. Zato je razumljivo nezaupanje. V.

Kje je doslednost?

Med meščanskimi krogi je zelo malo ljudi, ki nepristransko sodijo in ki si znajo svojo lastno sodbo ustvariti. V prvi vrsti je vzrok temu okoliščina, ki si ljudi na eden ali drugi način podvrže in jim nalaga tako soditi, kakor pač kapitalistični interes zahteva. To je tudi vzrok, da mnoge in mnoge resnice ne morejo imeti za gotove ljudi vrednosti, ker so pod vplivom teh okoliščin, ki vsako resnico v laž pretvorijo. Da se vrnemo k stvari. Znano nam je, da se je v zadnjih letih mnogo bralo o terorju boljševikov in njih zverinstvih, ki so jih baje vprizarjali. Zgražali so se tisti, ki so brali te umetne pripovedke, ne da bi se vprašali, če je to res. V resnici so boljševiki z vsemi nasprotniki strogo postopali. (Ali je morda pri nas drugače?) Pobjajali so tudi, ali samo tiste, ki so se nasproti človeštvu pregrešili. In to so verižniki, razbojniki, tatovi, in tisti, ki so navzlic prepovedi prodajali žganje. Tako so postopali boljševiki z nasprotniki ljudstva, a pri nas je ravno nasprotno, to je, da pobijajo lačne se-

stradane delavce, kadar ti zahtevajo večji košček kruha. Tako skuša kapitalistična druhal preslepiti ljudstvo, to ljudstvo, ki ga neusmiljeno izkorišča, davi z raznimi nepotrebnimi davki, monopoli itd.

Najbolj značilno je to, da vse meščanske časopisje molči o grozotah krščanskega terorja na Ogrskem, ki daleč prekaša špansko inkvizicijo. Seveda tega ne delajo boljševiki, zato ni treba o tem pisati. To je samo mimogrede omenjeno, ali teror, ki ga na Poljskem razna grofovska in plemiška druhal dela, je nekaj groznega, kar daleč prekaša divjanje Turkov v srednjem veku. Ta pobožna žlahta, ki lastni narod trpinči in ki ženske do golega slačuje, jih po golem telesu do krvi izbiča, a naposled izroči svojim degeneriranim vojakom v pohotno izrabljanje, je seveda po mnenju njenih enakih bratcev pri nas in drugod, nedolžna. Takih in podobnih stvari gospodje ne vidijo. Oni vidijo, kako bodo komunisti v Sloveniji glave, vratove in bog ve še kaj rezali, ko zavladajo.

S tem je karakterizirana vsa doslednost meščanskih listov, ki se za masne groše udinjajo v službo kapitalizma kakor prostitutke.

Ne vemo, kaj bodo sedaj ti propadli elementi rekli, ko je sodrug Lenin izgovoril svojo jasno besedo. Sodr. Lenin je pred kratkim predlagal vsem kapitalističnim državam, da naj pošljejo v Rusijo deputacije, ki bodo na licu mesta neovirano preiskovale položaj ruskega naroda. Deputacija seveda mora biti iz ljudstva, tistega ljudstva, ki trpi, a ne iz raznih žurnalistov, ki bi se za groš prodali.

Celo je ponudil, da bode Rusija sama plačala tri četrtine stroškov za vse deputacije, a drugo pa naj plačajo kapitalisti.

Drugi kongres Kom. Internacionale.

Humbert-Droz brani isto misel napram švicarski stranki, ki tudi ne pripoznava diktature proletarijata.

Sodr. Däumig govori o evoluciji političnega razpoloženja delavskih množic, ki pripadajo k neodvisni stranki in o težkočah, na katere naletijo voditelji, če izvajajo proces revolucionarne taktike.

Sodrugi Stöcker ugotavlja, da so razni sodrugi na kongresu in v privatnem razgovoru izrazili željo, da naj se N. S. S. N. razcepi. Sodrugi Stöcker priznava, da so v stranki različne smeri in mnenja o diktaturi proletarijata, o narodni skupščini in sovjetskem sistemu, toda celotna konjunktura političnega življenja v Nemčiji in naravni razvoj idej v neodvisni stranki trenutno še ni zrel za razkol. Kar se tiče terorja in vporabe sile, ni v tem nobenih različnih mnenj. On, Stöcker je sam rekel v Leipzigu, da je revolucionarni teror v gotovih pogojih nujnost. Če bo nemška revolucija čutila, da ji tiči nož na grlu, kakor

je bil to slučaj tukaj v Rusiji, bo ta nujnost dana. Med seboj različne evolucije komunistične stranke Rusije in N. S. S. N. se razlagajo s tem, da v Nemčiji niso imeli nobene zveze z Rusijo. Ne samo N. S. S. N., temveč tudi vse tukaj zastopane komunistične stranke se poprej niso zanimale za vprašanje terorja in ga niso sprejele v svoj program.

Končno izraža sodr. Stöcker prepričanje, da bo neodvisna stranka v Nemčiji šla roko v roki s komun. stranko.

Sodrugi Zinovjev povdarja v svojem sklepnem govoru še enkrat nevarnost, ki grozi tretji internacionali, če se ji priključijo stranke s tako zelo oportunističnimi tendencami kakor neodvisna socialdemokratska stranka Nemčije in francoska socialistična stranka. Absolutno je potrebno, da se že priključene stranke, kakor italijanska, danska in norveška, očistijo reformističnih elementov. Zinovjev ugovarja ravnatoko odločno »levim« sodrugom, ki vsako misel pogajanj s strankami »centra« pod vsemi pogoji kategorično odklanjajo. Tako sta-

lišče ni resno in mu manjka dokaza. Za tretjo internacionalo je izredno važno, da ne odvrta množic, ki stoje za temi strankami, temveč, da jih pritegne k nam.

Sodrugi Zinovjev predlaga, da se prepusti končno veljavna izdelava resolucije komisiji. Ta predlog kongres sprejme.

Besedo dobi sodr. Wolfstein (Nemčija); podaja stvarno poročilo o spremembah, ki so se vršile v procesu komisijskega dela o težah vprašanja parlamentarizma.

Nato dobi besedo sodr. Bordiga (Italija); za korreferat. Izvaja, da se skušnje ruske revolucije in komunistične stranke Rusije ne dajo vedno vporabiti v praksi zapadno-evropske revolucije. Ustava in parlament, katere je Rusija dobila 1905., nista mogla na ruske zastopnike proletarijata tako slabo vplivati, kakor je to bilo v demokratičnih deželah zapadne Evrope. V zapadni Evropi je parlamentarizem samo maska, ki zakriva proletarijatu aparat izrabljanja. Sodr. Bordiga navaja polno pri-

merov, ki naj dokažejo, kako je škodljiv vpliv parlamentarizma za voditelje proletarijata; revolucionarnega parlamentarizma sploh ni. Vsako delovanje v parlamentu se mora radi tega odkloniti.

Sodr. Consler od Chop-Stewardsov tudi govori proti parlamentarizmu. Še nobena stranka razen boljševikov ni izrabila parlamenta v tem smislu, kakor navaja tukaj Bucharin.

Sodr. Šablin (Bolgarija): pripoveduje o parlamentarnih skušnjah bolgarske komunistične stranke. Te skušnje so dokaz za to, da je revolucionarno delovanje v parlamentu mogoče in smoteno.

O nemških sindikalistih govori sodrug Suchy. Z zadoščenjem navaja dejstvo, da niso samo sindikalisti, temveč tudi marksisti govorili proti parlamentarizmu. Skušnje v Rusiji in Nemčiji so pokazale, da je ideja parlamentarizma — celo kot sredstvo v tem smislu, kakor ga je opisal Bucharin — doživela popoln poraz.

Zakaj je torej Lenin to predlagal? Zato da se dokaže, kako nasprotniki sovjetske Rusije lažejo.

Kaj bodo na to Leninovo ponudbo kapitalisti odgovorili, mi že danes vemo. Molčali bodo in se gluhe delali, zato da se tem neprijetnostim izognejo.

Oni rajši blatijo in obrekujejo, kakor da bi pustili, da ljudstvo zve o tem resnico. To je tudi v njih interesu, ker skušajo kolikor mogoče naše ljudstvo oddaljiti od komunizma.

Mi pa vemo, da jim tudi to ne bo koristilo, ker je naše ljudstvo zadosti izkusilo v svetovni vojni in je sito tega večnega davljenja in si želi boljše življenje, ki odgovarja pravi civilizaciji.

Spiro.

Kmetje, zakaj veliko delate, pa slabo živite?

Kadar naši sovražniki agitirajo proti nam na kmetih, vedno govorijo: preudari sam, če moreš ti kmet delati osem ur, kakor ti svetuje delavec v mestu? In kmet, ki ni nič poučen, odgovarja, da ne more manj časa delati, kakor dela sedaj, ker polje zahteva, da se obdela, in ne pozna osemurnega delavnika. Kajti če bi kmet delal osem ur, bi ne mogel obdelati niti polovico tega, kar obdela sedaj. To je popolnoma pravilno. Poglejmo zakaj je to ravno tako in ali more biti drugače, boljše!

Da porabimo najnavadnejše primere iz vsakdanjega življenja. Vzemimo za primer človeka, ki dela voz, da bi na njem pokazali to, kar hočemo povedati. Da kolar napravi voz, kmetje so gotovo imeli priliko, da vidijo, da je za to delo treba več kakor 15 dni. Zakaj? Zato, ker dela z najnavadnejšim orodjem. On mora sam tesati, vrtati, rezati, sestavljati, preskušati itd. itd. Ker mora torej vse to sam narediti (malokedaj ima pomagaga), ni nič čudno, da mora delati za en voz 15 dni. Toda voz še ni gotov. Napravljeno je samo leseno ogrodje, voz se mora še okovati. Včasih to delo opravi isti kolar, drugje pa kovač. To je zaradi tega, ker se dela s takim orodjem in ker mora en človek napraviti vse posamezne kose.

Recimo, da hočemo napraviti avtomobil, kaj mislite, koliko časa bi ga delali? Kaj mislite, koliko časa bi porabil mojster, vzemimo, da avtomobil lahko napravi en človek. Delal bi več kakor eno leto po celi dan, pa bi še to bilo premalo.

Danes pa imamo tovarne na svetu, ki lahko v enem dnevu napravijo

1000 novih, popolnoma novih avtomobilov. V teh tovarnah dela gotovo število delavcev. Njihovo število ni posebno veliko. Če bi hoteli z rokami napraviti 1000 avtomobilov, bi morali biti petstokrat več delavcev in kar je glavno, ti avtomobili bi ne bili tako dobri, kakor so fabriški. Zakaj? Zato, ker človekova moč ne more železo tako obdelati, kakor bi hotel, ampak, kolikor more. To mi tako samo pravimo, ker človek avtomobila brez mašine ne more napraviti.

Kako pa more tovarna na dan napraviti 1000 avtomobilov? Poglejte, kako:

Niti najmanjšega dela od avtomobila ne napravi delavec s svojo roko s pomočjo navadnega orodja, to delo napravi stroj. Stroj žene para, bencin, nafta ali elektrika. Stroj se vedno vrti v eno in isto smer in mnogo hitreje, kakor pa živ človek, in se ne utruji. Tukaj je stroj delavec, a človek stoji pri njem in mu daje material, da ga obdela. Pomislite, koliko časa kosi kosce s koso in koliko hitreje napravi isto delo mašina! Ali pa parna mlatilnica, ki tako hitro požira snope in obenem opravlja več različnih del, ne da bi se izgubilo eno samo zrno. Parna mlatilnica zmlati vso letino v istem času, kolikor časa bi isto letino mlatila cela vas. Računi so pokazali, da eno in isto zemljišče da več zrna, če ga poseješ s strojem, kakor pa z roko. Če bi hoteli vse to natančno razložiti, morali bi napisati celo knjigo, sedaj hočemo še malo pogledati v življenje kmeta-delavca.

Eden prvih vzrokov, da delavec v mestu dela manj časa, je ta, ker ima boljše priprave. Stroji v krajšem času in boljše izdelajo toliko, kolikor je potrebno za človeške potrebe. Kljub temu pa se delavci združujejo in nočejo delati več kakor osem ur zato, ker od tega dela ne vidijo nobene koristi; četudi delajo samo osem ur, napravijo svojim delodajalcem zadosti kapitala. Kaj mislite, kakšen račun bi imeli delodajalci, če bi jim delavci delali po 10, 12, 14 in 16 ur za isto ali pa malo večjo dnino. Delodajalci bi želi dobiček, delavci pa bi cepali od otrujenosti in onemoglosti.

Vaše delo je na prvi pogled malo drugače: izgleda, da delate zase, če delate na svojem polju, in kolikor dalje da delate, toliko več prislužite. Toda to samo tako izgleda.

Vi delate celi dan, včasih tudi ponoči in kaj imate od tega? Vi imate svojo zemljo, ali pa živite boljše kakor delavec v mestu, ki razen svojih rok, nog in hrbta nima nič? Ne! Vi z ene strani živite še slabše! Kako je to mo-

goče? (Vi imate vsaj nekaj, pa živite slabše, delavec v mestu pa nima nič in živi udobnejše, manj dela, boljše je plačan.) Po vaseh nimate ne vlaka, ne razsvetljave, ne vodovoda, na apoteke, ne bolnišnice, ne zdravnikov itd. Nekateri naši sovražniki, med njimi tudi samostojna hočejo vam ravno zaradi tega dokazati, da vaše zadeve niso iste z delavci in da se zaradi tega ne morete združiti. To so čisto špekulantski računi propadlih politikarjev in velikih kmečkih birtov, gruntarjev itd., ki hočejo še enkrat in nazadnje nalagati kmeta in iz njegovega neznanja zidajo svoje postojanke in svoja bogastva.

Iz vsega, kar je prej povedano, ste lahko videli, zakaj delate od ranega jutra pa do poznega mraka, da obdelate svoje zemljo, kar je imate, in da od svojega dela nimate bogve koliko, da vedno broдите po blatu, da jeste v mraku da pijete mnogokrat nezdravo vodo, da umirate brez zdravil, bolnišnic in zdravnikov itd. Mnogo morate delati zaradi tega, ker so vaše priprave tako priproste, nepraktične. Država vam ni prav nič pomagala. Kmetijske družbe in zadruga ne morejo zmagati vseh stroškov za nabavo strojev, da se olajša težavno kmečko delo.

Prepuščeni ste torej samim sebi. Nihče vam iskreno ne pomaga. Država vam nalaga davke, takse in vam oropa en del, drugi del pa si pobašejo trgovci po mestih in vaseh. Kar vam ostane, zadostuje komaj za vaše borno življenje, ki se slabša od leta do leta.

Kje je vaša rešitev? Rešitev morate iskati v zvezi z delavci, ki kakor vi živijo od svojega dela. Morate se organi zirati skupno z delavci v mestih in se z njimi vred boriti proti pijavkam vseh vrst. Vi se morate boriti za svojo državo, ki pa ni ista kakor država kapitalistov, bankirjev, verižnikov in oštirjev. Morate napraviti državo delavcev in kmetov, v kateri bo vsa oblast tako zakonodajna kakor izvrševalna v rokah delavcev in kmetov. Do tistega časa, dokler ne boste vzeli sami v roke svojo usodo in odločno pognali od sebe vse tatove, oderuhe in lažnjive prijatelje, toliko časa vas bodo vsi goljufali. Zato pa podajte roko svojim bratom delavcem v mestih in skupaj z njimi se boste osvobodili vsega gorja, ki vas sedaj davi.

Premislite, sodrugi kmetje, te stvari in zbirajte moči za skupni boj proti skupnemu sovražniku.

Vsem revnim slojem ljudstva.

Dve leti obstanka kapitalistične Jugoslavije je dalo dosti izkušenj vsem zatiranim, da ko se bližajo volitvam, premišlujejo komu bodo oddali svoj glas. Sedaj ko se bliža čas volitev, mrgoli vse polno snubcev okrog revnih kmetov in delavcev, ki jim obljublajo nebesa na tem svetu. Dve leti ni nihče izmed teh farizejev poznal kmeta in delavca, dve leti so ga s svojimi kremplji davili in mu pili poslednjo kapljo krvi tako da to ubogo ljudstvo komaj diha pod bremenom ogromnih davkov. Dve leti so razbojniki, ne da bi vprašali delovno ljudstvo, zapravljali ogromne milijone v svrhu svojega osebnega dobička. Nihče izmed nas jih ni poslal v Belgrad, da kradejo, še manj pa, da prodajajo naše žulje antantnim milijonarjem. Nešteto zločinov, kakor ogromni davki, ubijanje delavcev in kmetov na Hrvaškem in Slovenskem so naredili ti neizvoljeni gospodje nad tistim ljudstvom, ki v potu svojega dela mora hraniti te pijavke, da mu izpijejo poslednjo kapljo krvi. Vse to je delavec potrpežljivo prenašal.

In sedaj pridejo ti lopovi pa hočejo, da bi jih ljudstvo izvolilo v parlament, da bodo potem lažje vršili še večje zločine kakor do sedaj. Obljublajo vse mogoče in nemogoče, da bi dobili kaline za svojo požrešno mavho.

Vse te znane in neznane zločine naj si vsak revni kmet in delavec vzame na pretres, predno se poda na volišče. Če so si ti ljudje vse to upali narediti, ko jih nihče ni izvolil, kaj bi bili šele takrat, če bi bili izvoljeni. Na to nam ni treba odgovarjati, zadostuje, če pogledamo nazaj, kaj so vse dobrega naredili, potem si lahko mislimo, ka bodo v bodočnosti delali.

To naj dobro premislijo vsi volilci delavci, kmetje in sploh vsi zatirani sloji delavskega ljudstva, predno bodo svoje glasovnice oddali tem pijavkam.

Dolžnost vas vseh je, da se zbirate pod rdečo zastavo zmagovitega komunizma in se podaste skupno na delo, za boljše bodočnost, za svobodo, bratstvo in enakost. Zato, sodrugi trpini, delavci in kmetje, vsi v boj za rdeči parlament, za vašo zmago in vaš dobrobit, za komunizem.

Spiro.

Strokovni pregled

Usnjarskim delavcem in delavkam v Sloveniji.

Sodrugi in sodružice!

26. in 27. septembra je bil naš zgodovinski dan. Na ta dan bi se moralo izvršiti ujedinenje vseh usnjarskih delavcev in delavk v Jugoslaviji, t. j. ujedinenje vseh dosedaj obstoječih pokrajinskih Zvez v enotno centralizirano Zvezo usnjarskih delavcev in delavk za celo Jugoslavijo. Kongres ujedinenja se je tudi vršil ta dan, na njem so bili zastopani delegati vseh pokrajin, razen Slovenije. Ujedinenje se je izvedlo na centralistični podlagi. Sedež ujedinenega Saveza je v Zagrebu.

Pri otvoritvi Kongresa se je izrazil obžalovanje, ker edino vi sodrugi in sodružice iz Slovenije niste odposlali svojih delegatov. Pri zaključku tega našega dela, ki je zgodovinskega pomena v našem gibanju, se spominjamo tudi vas in so zaradi tega delegatje, zastopani na Kongresu Ujedinenja, enoglasno sklenili, da vam s Kongresa zraven sodružnih pozdravov pošljejo ta-le

Proglas

Mi vemo, da ste vi, sodrugi in sodružice želeli sodelovati na našem Kongresu Ujedinenja, vemo pa tudi, da so temu ujedinenju glavni sovražniki hlapci buržoazije, nekakšni socialpatriotje, ki sedijo v vodstvu Vaše centralne organizacije in njihovo rovarenje v strokovnih organizacijah. Poglaviti osebi in voditelja teh sovražnikov sta tajnika vašega osrednjega društva usnjarjev Novšak in tajnik strokovne komisije Tokan. Naš kongres Ujedinenja je bil že štirikrat odložen. Zakaj pa? Vprašamo se, kateri so bili razlogi za to, da se je moral kongres toliko časa odlašati? 26. 27. in 28. junija se je vršila v Beogradu strokovna konferenca, na kateri so bili zastopani predstavniki strokovnih organizacij vseh dežel. Na tej konferenci se je sprejela resolucija o ujedinenju, ki sta jo za Slovenijo podpisala Tokan in Mihevc. Te konference se je udeležil tudi podpredsednik vašega osrednjega društva Tomc. Po sklepu te strokovne konference se mora ujedinenje izvršiti do 31. oktobra. Na podlagi tega sklepa so se sporazumele vse dosedaj obstoječe zveze usnjarskih delavcev glede skicanja Kongresa Ujedinenja. Ni bilo velikih diferenc v mnenjih glede skicanja in sestave Kongresa. Toda od strani nekaterih ljudi pri vodstvu Vašega osrednjega društva so se ne kot izraz

Sodrugi Lenin polemizira proti Bordigi. Reakcionarna vloga parlamenta ne oporeka nujnosti revolucionarnega delovanja v njem. Za časa Kerenskega so bili sveti v smislu revolucionarnega stališča za nič. Kljub temu bi niti soodrugi Bordiga niti kateri drugi soodrugi ne mogli dvomiti o nujnosti delovanja v teh svetih. Parlament in tudi sveti niso nobeni umetno nastali organi, nobene institucije slučajnosti, v njih se izražajo prave življenske razmere. Vsaki krizi v parlamentu so podloga krize socijalnega življenja. Boljševiki bi se pač mogli sklicevati na svoje skušnje, bili so v parlamentu in so ga končno razgnali za vedno. Kedaj so pa to napravili? Ko so osvojili oblast in so premagali meščanstvo, potem ko so kmetje in delavski sloji, ki so prej verovali v parlament, radi boljševiških agitacij izgubili to vero in prestopili na njihovo stran.

Kot organa agitacije in propagande parlamenta ni mogoče nadomestiti in sicer niti s strokovnimi organizaci-

jami, niti — v gotovem stadiju razvoja revolucije — s sveti Med volilnimi boji se napravljajo zborovanja, se razširjajo časopisi in letaki itd. itd. t. j. navadno revolucionarno delovanje se intenzivnejše poostri. Parlamentarizem in akcije v parlamentu so le dalni povod, da se spravi revolucionarni aparat v tek. Pred tem se moremo bati le, če smo pre-slabi, nimamo dovolj ljudi in sredstev na razpolago, če mislimo, da se izvoljeni zastopniki ne bodo pokorili strankini volji itd. Toda kako moremo v tem slučaju govoriti o diktaturi proletarijata, o zmagi nad meščanstvom, o organizaciji produkcije in o drugih nalogah komunistične stranke, ki zahtevajo v prvi vrsti disciplino, oblast in sredstvo? Zavest slabosti in dejstvo te slabosti so slabi argumenti, če hočemo izdelati principijelno črto. Mi moramo delati na razmnoževanju sil, na organizaciji širokih dninarskih množic s pomočjo železne discipline.

(Dalje prihodnjič.)

vaših želj in zahtev, temveč kot izraz čistihlepnih funkcionarjev v vašem srednjem društvu postavljale razne želje in željice, da bi se pogajanja za sklicanje kongresa čim prej razbila. Ni se jim posrečilo. Kongres se je vršil. Vendar so žalibog dosegli to, da vas niso poučili o tem, da se Kongres vrši in da se ga vsled tega niste vdeležili.

Oni so par dni pred Kongresom poslali Zvezi v Belgrad vaše protipredloge, medtem ko Zvezam drugih pokrajin sploh niso poslali nobenih protipredlogov. Ti protipredlogi niso bili nič drugega kot nov trik, da bi se Kongres preložil. Zato so se takoj po sprejemu teh protipredlogov podali delegati iz Belgrada in Zagreba v Ljubljano, da obdržijo tam skupno sejo z vodstvom vašega društva 7. IX. in 8. IX. se je vršila plejarna seja v društvenih prostorih v Šelenburgovi ulici. Na to sejo je prišel pod vodstvom Tokana cel štab socijalpatriotične stranke, ne z namenom, da pomagajo k ujedinenju, temveč da razbijejo to sejo.

Razbijanje seje.

Iz govorov vseh sodrugov funkcionarjev, ki delajo v tovarnah, se je videlo jasno, da vroče želijo ujedinenje. Nasprotno pa so kapitalistični podrepniki, tamošnji socijalpatriotje, delali na vse kriplje na to, da dosežejo svoj namen, t. j. da razbijejo to sejo, kar je Tokan tudi izpeljal, ko se je izdeklariral v svojem saboterskem dvournem separatističnem govoru.

Drugi dan 8 IX. ni več hotel priti na sejo. Seja se je nadaljevala brez njega in drugih separatistov, in

na njej se je enoglasno sklenilo, da se morajo delegati vašega društva udeležiti Kongresa Ujedinenja.

Toda zgodilo se je, da je strokovna komisija s socijalpatriotičnim voditeljem Tokanom na čelu sklenila, da se kongresov ujedinenja ne bo udeležila nobena strokovna organizacija iz Slovenije, ne da bi o tem obvestila strokovne tajnike, še manj pa člane. Strokovna komisija odbija udeležbo na kongresih ujedinenja z utemeljitvijo, da naj počakamo, da se sestane buržujska Konstituenta, ki bo postavila obliko države in da se mi šele potem lotimo ujedinenja strokovnega gibanja.

Teh par separatistov in ambicioznih funkcionarjev uničuje vaše sklepe od 8. IX. in trdi, da je to bila nelegalna seja. Da, nelegalna zato, ker so jo oni sabotirali! To izdajalstvo je delo Tokana in Novšaka.

V resnici pa so neveljavne njihove seje, kjer trije ljudje odločujejo o usodi celokupnega delavstva, ne da bi sploh kdo kaj vedel o tem, in oni so vsiljenci na delavskih hrbtih.

Sodrug in sodružice!

Buržoazija se ne vprašuje, zdaj bo Konstituenta. Ona je že ujedinenja. Podjetniki skupaj z militaristično kliko kujejo nove verige delavskemu razredu, kakor n. pr. »zakon o redu in delu«. Nadalje postavljajo tovarne pod vojaško upravo, mobilizirajo delavce, podaljšujejo delavni čas, prepovedujejo štrajke, snujejo industrijske vojne odbore. Uvajajo najčrnejšo reakcijo samo zato, da bi še bolj trdo izrabljali delavski razred. Hlapci buržoazije, socijalpatriotje, kakor vsi drugi izdajalci socializma, ki delajo proti ujedinenju delavskega razreda, podpirajo buržoazijo v njenih črnih nakanih in trdijo, hoteč se priljubiti buržoaziji, da ste reakcijo izzvali vi, sodrug!

Sodrug in sodružice!

Ujedinenje usnjarskih delavcev in delavk je izvršeno in besede našega Karla Marksa — preletarci vseh dežel, združite se! — smo uresničili v naših Zvezah. Vse one, ki se bodo drznili delati proti temu ujedinenju, bo sodil proletarijat sam. V tej naši armadi, ki se bori združena, je vaš prostor prazen. To se ni zgodilo po vaši volji, to vemo, zato pa tudi sami sodite izdajalce socijalpatrijote.

Sodrug in sodružice!

Zato Vas pozivamo, da se pridružite naši ujedineni Zvezi! Sledite pozivu in držite se nalog vašega voja ter stopite na svoje mesto v ujedineni Zvezi. Mi Vas čakamo kot brate, kot soborilce, da se borimo skupaj.

Živela Ujedinenja Zveza Usnjarskih delavcev in delavk Jugoslavije!

Živio razredni boj!

Zagreb, dne 27. septembra 1920.
Predsedstvo Kongresa: J. Dečkovec, predsednik. N. Ilić, predsednik. Tajniki: P. Todorović, M. Dragosavljević, M. Vujković.

Rezultat notranje dezorganizacije.

Marko zida vila razdira.

V »Delavcu«, glasilu strokovne komisije v Ljubljani, je izšel v 38. številki članek »Rezultat stroge centralizacije« — kjer se napada »Centrala Saveza Kelnarskih Radnika Jugoslavije« radi začasnega zastoja v delu ljubljanske podružnice.

Ta prilika je dobrodošla oficijelnim sovražnikom ujedinenja strokovnih organizacij, da se vrte okrog tega sploh malo čudnega in neredkega slučaja, zvrčajoč krivdo na centralizem in pozivajoč druge, da se ga čuvajo.

Treba je, da povemo, kako je ta podružnica delala. Pri tem nimamo namena, da napadamo ljudi v tej podružnici, ker verjamemo, da brez tuje podpore niso mogli delati. To delo med proletarci, ki svojega tovariša predsednika v centrali poluslužbeno nazivajo »gospod predsednik«, a oficijelno svojo pisarico, »gospodična«, to delo bi zahtevalo izredno dobro poznanje in razumevanje posebne taktike in močne podjetnosti posameznikov, funkcionarjev.

Ali more biti za te nedostatke sodrugov Ljubljancanov odgovorna belgrajska centrala?

Kake dolžnosti je zahtevala po ujedinenju ljubljanska podružnica od belgrajske centrale? Tu preglej: 10. februarja t. l. javlja tajnik, sodrug Pogačnik, da člani nočejo plačevati članarine ki je dvojna od ujedinenja sem; in da bodo mogli to šele takrat, ko se jim bodo povečale plače.

25. februarja so javili, da so uložili »memorandum« delodajalcem za povečanje plače.

Za slučaj stavke zahtevajo od centrale kot minimalno dnevno podporo za 70 članov po 25 K = 1400 K dnevno.

Zahteve so stavili te.

Zahtevajo: 6. IV. so javili, da dajo poslodavci to: Donašalec 900 K mesto 350—400 K. Blagajničarka 800 K mes. 200—400 K. I. kuharica 1100 K mes. 400—600 K. II. kuharica 700 K mes. 200—300 K. Pipničar 800 K mes. 250 do 350 K. Perica 400 K mes. 100 do 300 K. Kuhar 1100 K m. 500—1000 K. Pomožno osebje 500 K m. 100—200 K. Sobarica 600 K m. 100 K.

Zahteve organizacije: 300,3%, ponudba delodajalcev 100%.

Vendar, ko delodajalci nudijo te mizerne plače in ko delavci šele zahtevajo one: kolike so te uboge plače bile šele predno im memorandumom:

Za borbo do zmage bi se potrebovalo več kot 10 dni s 1400 K dnevne podpore.

Savezna centrala je prejela od te podružnice pri ujedinenju 1875,80 K ali nekaj več od tega, kar bi centrala morala sedaj dnevno izdati podpore.

12. III. javlja podružnica, da se jim nastavi stalni tajnik, ki brez njega ne morejo shajati.

9. III. pošlje poročilo o članov.

Odpotovalo 36 članov. V vojsko 1 član. Bolni 3 člani. Delodajalcev postalo 5 članov. Odpadlo je 100 članov.

Članov manj 144.

K temu pride še 12 brezposelnih. Celokupno število članov, ko so se ujediniili je bilo 290 po poročilu njihovih delegatov.

Kolika članarina pa je bila, ki je člani »niso mogli plačati«? Bila je: 0 80 dinara in 2— dinara tedensko z 1— dinarjem mesečno.

Savezna centrala je sprejela vsega do sedaj z gotovino pri ujedinenju vred 3.674 70 K.

Celokupno je sprejela podružnica od novega leta 5253 K; od česar je sama potrošila 3455 10 K.

Ta pregled jasno označuje objektivne vzroke padanja te organizacije; vzroki niso v sistemu centralizma, ampak v krajevnih razmerah.

Kaj je centralizem kriv, če zahteva podružnica od centrale vse, a sama nima, da bi kaj dala centrali.

Glavni vzrok te zmešnjave je tista socijalnoministerijalistična politika, ki je zavirala vse akcije za zvišanje mezd. Posledica te politike je neverjetno mala plača pri vseh, torej tudi pri natakarskih delavcih. Ni nobenega takega sistema organizacije, da bi se dalo z njim na en mah to popraviti.

Tu je treba vztrajnega in skupnega dela, ki ga ni tam, kjer sedi poleg centralista skrivni ali javni decentralist.

Ko bodo delavci razumeli, kdo jim je lažnjivi prijatelj, bodo lahko našli pravega sovražnika in otrsli se ga bodo hitro in lahko.

Posploševanje tega slučaja na vse strokovne organizacije, ki so centralistične, je gnusna namera strokovnih separatistov.

Kdorkoli misli tako kot »Delavec«, da je takrat, ko brezposelnost, draginja in podedovana mala plača razprši delavce in uniči organizacijo, temu kriv nečudežni centralizem, temu svetujemo, naj se še drži Tokanovih principov, ki sovraži centralizem in sam bo videl, kam ga bo to privedlo.

»Radničke Novine«.

Zmaga komunističnih strokovnih organizacij v Bolgariji.

Povodom kongresa bolgarskih delavskih strok. organizacij se je vršilo v Sofiji 28. septembra ob 7. uri zvečer impozantno zborovanje v Sindikalnem Domu.

Tisočglava množica delavcev je napolnila ogromno dvorišče Doma. Poleg delegatov iz cele Bolgarije so bili navzoči tudi štirje gosti, romunski sodrug iz Romunije, Banata in Dobrudže, delegat bolgarske komunistične stranke na drugem kongresu tretje internacionale in predstavitelj ruskih delavskih strok. organizacij, ruske komunistične stranke in sovjetske republike sodrug Avilov, član vseruskega sindikalnega sveta.

Zborovanje je odprl sodrug Vasil Kolarov, ki je v svojem govoru opisal položaj delavskega gibanja v celem svetu in konstatiral, da v vrstah bolgarskega proletarijata veje duh odločnega boja proti kapitalizmu, duh mednarodne

revolucije in mednarodne solidarnosti za boj proti svetovnemu kapitalu.

Za njim so govorili sodr. Balinemu v imenu sodrugov iz Romunije, sodr. Stefanov v imenu sodrugov iz romunskega Banata.

Za njim je vzel besedo sodrug Avilov, ki je s svojim nastopom povzročil pravi vihar navdušenja in gromkih pozdravov ruskemu proletarijatu in sovjetski Rusiji. Sodr. Avilov je pozdravil bolgarski proletarijat od strani ruskega proletarijata. Ruski proletarijat spremlja z velikimi simpatijami revolucionarno gibanje v Bolgariji in vseh balkanskih deželah.

Mi smo pravi čas prenehali s socijalpatriotizmom in se vrgli z vso silo v boj za diktaturo proletarijata. Tri leta boja nas veljajo mnogo žrtev, toda ta boj vpliva na proletarijat zapadne Evrope, Amerike in celega sveta. Revolucionarni proletarijat gre z nami.

Do oktobrske revolucije smo mi pripravljali boj in vzgojevali delavce. Od delavske kontrole smo prešli na delavsko upravo tvornic. Končno smo zavladaali nad celim proizvodnjem. Proti nam je bilo meščanstvo in socijalpatrijoti. Toda mi smo zmagali, ker smo se naslanjali na moč proletarijata.

Ko je sodrug Avilov opisal borbo ruskega proletarijata proti kontrarevoluciji, govori o vojni s Poljsko. Navdušenje in vera v končno zmago sta pri ruskih delavcih neizčrppljiva. Nato govori o vedno večjem sindikalnem gibanju v smeri revolucije v Evropi in o žolti amsterdamski internacionali, kakor tudi o osnovanju internacionalnega strokovnega sveta v Moskvi, rdeče strokovne internacionale.

Četrte ure gotovo je trajalo navdušeno ploskanje po govoru s. Avilova.

Nato je govoril sodrug Nikola Maksimov, kateri je bil na drugem kongresu komunistične internacionale v Moskvi delegat bolgarske komunistične stranke.

Poročal je o delu kongresa, kakor tudi o položaju o sovjetski Rusiji.

Na koncu je delavski pevski zbor zapel Internacionalo.

Strokovno gibanje v Bolgariji je zedinilo sedaj vse strokovne organizacije. Tiste strokovne organizacije, ki so pristajale do sedaj na bolgarske socijalpatrijote, na t. i. široke socijaliste, so pristopile k splošni delavski strokovni zvezi, ki deluje skupno s komunistično stranko. V Sofiji so uprave splošne del. strok. zveze in »združene strok. zveze« pri široki soc. stranki podpisale deklaracijo o združenju vseh strokovnih organizacij v eno celoto na tej podlagi:

1. Združena strok. zveza pri široki soc. stranki priznava Internacionalni delavski strokovni svet in teze komunistične internacionale o strokovnem gibanju, razrednem boju, proletarski diktaturi in sovjetskemu sistemu — kakor tudi idejne in organizacijske vezi izmed strokovne zveze in bolgarske komunistične stranke;

2. Za združene strok. organizacije veljajo pravila Splošne del. strok. zveze kakor tudi pravila posameznih komunističnih strokovnih organizacij.

3. V roku desetih dni po objavljenju te deklaracije se bodo posamezni oddelki in zadrage praktično spojile na zborovanjih in bodo izvolile nove uprave in nove kontrolne odbore.

Tako je danes celo bolgarsko strokovno gibanje celotno pristopilo h komunistični stranki, k tretji internacionali in Internacionalnemu strokovnemu svetu, ki je bil osnovan v Moskvi za časa drugega kongresa tretje internacionale.

Na prvi seji strokovnega kongresa v Sofiji je izjavil sodr. Ganev, predstavitelj strokovnih organizacij, ki so do sedaj bile pri širokih, da po vojni ni pogojev za razkol in da se ujedinenje strok. organizacij mora izvršiti na bazi naziranja tretje internacionale.

Po inicijativi levičarjev se bo v roku enega meseca vršilo v široki soc. stranki glasovanje, v katerem se bodo strankini člani izrekli za ali proti tretji internacionali. Kakšno je razpogloženje članov, se vidi tudi v tem, da nekatere organizacije nočejo čakati glasovanja, temveč celotno pristopajo h komunistični stranki. V Varni je cela strankina organizacija po navdušenem zborovanju prestopila pod zastavo komunistične stranke in njenih strokovnih organizacij. Takih slučajev je po vseh krajih. V Sofiji je levica šir. socialistov pod vodstvom Georgija Bakalova in Vasila Nejčeva, bivših narodnih poslancev, pristopila h komun. stranki. »Rabotničeski Vestnik« v vsaki številki tiska izjave novih organizacij, skupin in poeincev, ki se odrekajo ministerijalizmu in socialpatrijotom in njihovi taktiki sodelovanja razredov.

S tem je socialpatrijotizem v Bolgariji dobil smrtni udarec in socialpatrijotična stranka nima nobenega pomena za bolgarski delavski razred in njegovo politično burbo.

Avstrijske strokovne organizacije. Od 6 milijonov prebivalcev je 772.146 strokovno organiziranih, t. j. 12%. Napram letu 1919 se je število zvišalo za 359.256 t. j. za 87%. Moški člani so narasli za 85,53%, ženski pa za 82,45%. Najbolj je narasla zveza poljedelskih delavcev t. j. za 3901,62%. Dohodkov so imele organizacije 29,3 milijonov K, izdatkov pa je bilo 20,7 milijonov.

Tedensko poročilo zagrebške borze dela za privatne nameščence.

Pe evidenci odprtih mest se nudi delo sledečim skupinam nameščencev: 4 samostojni knjigovodje (bilansisti); 3 pomožni knjigovodje (primansisti, eden saldakontist); 2 hrv. nem. dopisnika; 4 kontoaristinj (začetnice); 3 kontoarski vajenci; 2 trgovska pomočnika knjižne stroke.

Po evidenci nezaposlenih nameščencev iščejo se za naslednje skupine nameščencev: 3 kontoaristinj, 3 samostojni knjigovodje, 2 hrv. nem. dopisnika, 1 strojni inženir, 1 stavbeno-tehnični nameščenev, 1 strojarski delovodja, 3 tehnični delovodje za opekarsko industrijo, 1 tehnični manipulant za lesno stroko, 2 tvor. adm. uradnika, 3 zunanji naročniki za odpošiljanje, 5 trgovskih pomočnikov špecerijske stroke, 3 trgovski pomočniki konfekcijske stroke, 1 trgovski pomočnik usnjarske stroke, 4 trg. pomočniki železn. stroke, 1 trgovski pomočnik steklarske stroke, 4 prodajalke, 2 blagajničarke za javna dela.

Posredovanje se vrši popolnoma brezplačno kakor za delodajavce, tako tudi za deloiskalce. Vsa potrebna navodila, tiskovine, obvestila itd. je zahtevati pod naslednjim naslovom: Ured za posredovanje rada privatnim namještenicima u Zagrebu »Merkurov Dom«, Trg 29. listopada 1918, broj 3., telefon 3-58.

Urad za posredovanje dela priv. nameščencev.

Iz komunistične Slovenije.

Trbovlje. Tukaj se je vršil velik javni shod naše stranke, na katerem je bilo čez 2000 rudarjev in njih žena. S stvarnim in navdušenim govorom je sodrug Koren zbrani množici razložil pomen tega shoda, na katerem se je proglasil »rdeči teden«. Nato dá pod-

predsednik sodrug Rinaldo besedo sodrug Bartuloviču, ki je v navdušenem govoru pozdravil sklep trboveljskih rudarjev za proglasitev »Rdečega teden«. V svojem govoru se je spomnil velikih žrtev ruskega proletarijata, ki je prvi začel postavljati temelje bodoči komunistični družbi. Povdarjal je ta velevažni zgodovinski trenutek, ko se proletarijat Trbovelj spominja teh žrtev ruskega proletarijata, s tem da proglašuje svoj »Rdeči teden«. Tisoči zb. valcev so z navdušenjem in pravo razredno zavestjo pozdravili proglašenje prvega »Rdečega teden« v Sloveniji z vsklikom živele svoboda, živel rdeči teden trboveljskih rudarjev!

Kamnik. V nedeljo dne 3. oktobra 1920 se je vršil v Kamniku na Grabnu pri Grugu shod narodno napredne stranke z dnevnim redom: volitev strokovnega odbora in predsednika in politični položaj. Shoda so se udeležili: narodno naprednih 9 oseb in 1 govornik iz Ljubljane (urednik »Jugoslavije« g. ?), komunisti circa 30 oseb, Jug. strokovne zveze 3 osebe, socialpatrijot 1. Ves shod je bil zelo zanimiv. Za predsednika strokovnega odbora so predlagali Dolenc, mojstra na smodnišnici, in glasovalo je za njega 9 oseb, proti pa 23. Nato so komunisti prevzeli vse in sodr. Iv. Sitar predlaga za predsednika sodr. Vestra, za katerega je glasovalo 30 oseb in še celo 2 člana narodno napredne stranke. Ko so uvideli, da je vse zastoj, so medsebojno sklenili, da je ostal član narodno napredne stranke Dolenc za predsednika. Sedaj so pa predlagali za odbor 9 mož in ker jih ni bilo dovolj navzočih, so volili izostale člane. Za odbor sta glasovala samo 2 njih pristaša. Pri političnem vprašanju so nazadnje dobile besedo vse 4 nasprotne stranke. Sodrug Sitar je odgovarjal na tuditve nasprotnikov, katere je stavil govornik proti III. Internacionali in ruski revoluciji. Razložil je stališče sedanje sovjetske Rusije in buržoazne diktature napram proletarijatu. Govoril je isto s. Vester o Komunistični stranki tako, da je nazadnje še celo govornik narodno napredne stranke potrdil in odobral komunizem. Shod se je zaključil s komunistično koračnico »Hajd socialisti«.

Kropa. Žalostne razmere vladajo pri nas. Od časa do časa mora priskočiti država s kakšno pomožno akcijo na pomoč. Za take eventualnosti je tudi oblastveno določeni odbor, ker pa je v tem odboru tudi par sodrugov, so ga pa klerikalci kratko in malo razveljavili ter razdeljujejo in razpolagajo kar po svoji volji, kakor so pač navajeni še iz za časa vojske. Glavni namen pri tem pa je, da vsako podporo razglase v takem tonu, da jim služi v političnem oziru. Tako n. pr.: po posredovanju Jug. Strok. Zveze se je dobilo to in to. Kdor hoče kaj dobiti, se mora zgledati pri predsedniku Alipu. »Po posredovanju zadruga se je dosegla ta in ta podpora, deležni so je brezposelni, za delo prikrajšani in občinski reveži.« Taka podpora je bila objavljena dne 25. IX. t. I. In kdo je je bil deležen? Zadržni ravnatelj Š. si je je odmeril, samo 49 kg moke, pa je vedno zaposlen ter tudi pri zaslužku neprikrajšan in v zadržni hranilnici ima 60 tisočakov, kakor je znano. Tudi načelnik je je vzdignil okrog 60 kg, dasi ni nič prikrajšan — pri glažku! Kdo pa je ni dobil? Do 70 let stari občinski reveži, ki so primorani, da si iščejo v sošesčini najpotrebnejšega živeža, ter taki delavci in kovinarji, ki diše po komunizmu. In tako hočejo delati še vnaprej. Saj nimamo nobene oblasti, kamor bi se z uspehom pritožili, kvečjemu če nam da delavski list prostorček, kjer lahko objavimo take

nesramnosti in korupcijo. Gotovo pa je, da ameriški delavci rojaki niso slutili, ko so prispevali za jugoslovanske revne sloje, da se bodo njihova darila izrabljala v tako umazane politične namene!

Politični pregled.

Položaj na Ruskem.

(Varšava, 6. okt.) Ruski mirovni delegat Joffe je poročevalcu »Kuriera Polskega« izjavil sledeče: Mi hočemo imeti s Poljsko mir, ki nam bo dal jamstva, da nas ne bi Poljska zopet napadla. Nisem noben vojaški strokovnjak, to pa vem, da ima naša armada navzlib unikanju v toliko prednost, da se vedno bolj približuje svojim rezervam. Ona ima zaradi naših velikih rezerv v vojaškem materijalu absolutno premoč. Naša vlada ni oslabiljena, kakor se splošno misli, najboljši dokaz za to je, da se je držala toliko časa navzlic strašanskemu številu sovražnikov. Če pa Poljska noče miru, tedaj se lahko zgodi, da se bodo boljševiki zopet nahajali pred Varšavo. Wrangel nam ni nevaren. Zlasti so propadli vsi njegovi upi na kozake. Prebivalstvo mu je sovražno. Wrangla bo gotovo zadel usoda Kolčaka, Denikina in drugih protirevolucionarcev.

Prot lažem o sovjetski Rusiji.

(Moskva 7. okt.) Nasproti neprestanim lažem o vstajah v sovjetski Rusiji in zlasti v Petrogradu itd. je danes komisar za zunanje zadeve Čičerin izjavil sledeče: »Petrograd je popolnoma miren, kakor tudi celo ostalo ozemlje v sovjetski Rusiji. Vesti o uporih mornarjev so izmišljene, njihov duh je izvrsten in mi se samo čudimo izmišljotinam, ki se širijo o naši deželi v zahodni Evropi. Mednarodni položaj sovjetske Rusije je neomajan. Kmetje v južni Rusiji drže z nami proti Wranglu. Mahno se sedaj bori v naših vrstah in pod naših poveljstvom. Nemiri v Kubanu so končani. Vse vesti o omajanju moči sovjetske vlade gredo samo za tem, da še bolj zapletejo položaj, da bi se onemogočila dosega miru.«

Italijanski mornarji razobešajo rdečo zastavo.

Carigrad, 7. okt. Mornarji v Carigradu zasidranega italijanskega dreadnoughta so razobesili rdečo zastavo v znak svoje simpatije z italijanskim delavskim revolucionarnim gibanjem.

Gospodarsko izboljšanje v Rusiji.

Moskva, 7. okt. Popravila železniskega materijala v Rusiji tako napredujejo, da prekašajo doseženi rezultati vsa pričakovanja.

Zvezna politika sovjetske Rusije v srednji Aziji.

Posebni poročevalec angleškega lista »Manchester Guardian« v Moskvi poroča svojemu lisu natančneje o zvezli, ki jo je sklenila septembra Rusija z vlado republike Khiva. To je prvi dogovor, ki ga je sklenila Rusija v srednji Aziji. Dežela je spadala prej k ruski državi. V tem dogovoru se odreka Rusija vsem pravicam in predpravicam, ki so še iz časa, ko je bila Khiva še vazalna država Rusije. Sovjetska vlada nudi deželi vzgojno pomoč, da ji pošlje učitelje, knjige in 500 milijonov rubljev. Ustanovila je tiskarno, kjer se tiska prvi časopis v Khivi. Tja je odšlo tudi 12 ruskih zdravnikov z upravami za bolnice in z zdravili. Dalekosežni so nadalje tudi dogovori v gospodarskem oziru. Khiva je bogata na bombožu. Rusija je poslala tja stroje za dve predilnici. Trgovski dogovori se tičejo medsebojne izmenjave blaga.

Japonski imperijalizem.

Japonske čete so zasedle Vladivostok, Chabarovsk, Sahalin in Nikolajevsk, vsled česar vlada veliko razburjenje v Angliji.

Mahno prestopil k boljševikom.

(Moskva, 7. oktobra 1920) Kmečki vojskovodja Mahno v Ukrajini je zapustil generala Wrangla in je poptegnil z boljševiki. Moskovski listi pri-sojaju temu prestopu velik revolucionarni in strateški pomen, vendar se pri tem svari pred eventualno izdajo voditelja anarhistov. Na južni fronti je sedaj položaj tak, da je upati, da bodo rdeče čete kmalu ugonobile Wranglovo protirevolucijo.

Generalni štrajk na Portugalskem.

Madrid, 6. oktobra. V Lisaboni, Oportu in v vseh drugih večjih mestih na Portugalskem je izbruhnila splošna stavka.

Premirje med sovjetsko Rusijo in Poljsko je bilo podpisano v ponedeljek v Rigi.

»Plebiscit« na Koroškem.

Buržoazni »plebiscit« na Koroškem je končan. Našteli so 41% za Jugoslavijo in 59% za Avstrijo. Prihodnjič spregovorimo več o tej nacionalistični gonji, v kateri se je globoko pokazalo, da buržoazija ni vstanju rešiti nacionalnega vprašanja, in v kateri se je avstrijski kakor jugoslovanski socialpatrijotizem in socialšovinizem razkrinkal v vsej svoji gnusni nagoti. Edino komunistične metode so zmožne poleg socialnega rešiti tudi vsa nacionalna in jezikovna vprašanja. Opozarjamo na tozadevni članek, ki izide v prihodnji številki »Rdečega Prapora«.

Vič-Glinca. Krajevna politična organizacija K. S. J. naznanja tem potom, da je otvorila volilno pisarno v salonu pri Kramarju na Glincah. Uraduje se vsak večer od 6—8 in v nedeljo dne 17. celi dan. Volilni imenik je na upogled do 17. t. m. Vsak sodrug naj se prepriča, če je upisan ali ne. **Odbor.**

Pevski odsek »Svobode« priredil dne 17. t. m. skupno z pevskim zborom »Prohsinu iz Maribora velik koncert v Götzovi dvorani z sledečim sporedom: Petje 13 točk godba 6 točk po koncertu »ples«. Vabimo vse prijatelje petja in glazbe, da se polno številno udeleže te prve velike delavske prireditve. Dolžnost vseh zavednih sodrugov je, da v čim večjem številu pokaže, da ceniti delavsko umetnost in požrtvovalnost. Vstopnina za osebo 12 K. Vstopnice v Ljubljani se dobijo pri s. Tekavcu vsak dan od 6—8 ure zvečer v tajništvu »Svobode«, Šelenburgova ul. 6 II. nadstr. **Odbor.**

V Rajhenburgu je izbruhnila stavka stavbinskih delavcev. Naj nihče ne potuje tja iskat dela do izida.

VABIMO

vse člane mestnega udruženja K. O. J. na

SESTANEK

Kom. kluba »Vstajenje«, ki se vrši 16. t. m. (v soboto) ob 8. uri zvečer v Mahrovi hiši.

Na dnevnem redu je:

VOLILNI BOJ!

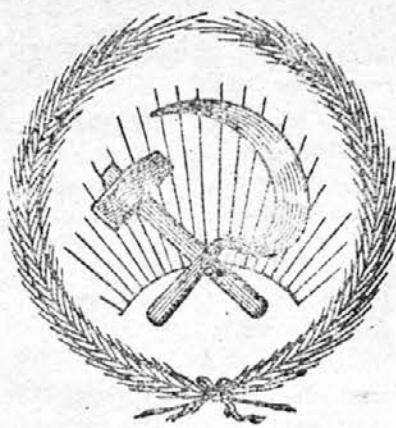
Akademiki, ročni delavci, pridite polnoštevilno na sestanek.

ODBOR A. D. »VSTAJENJE«.

II. Izkaz za volilni sklad.

Sodrug Makuc nabral 455 K, Mozetič 160 K, rudarji iz Trbovlj 374 K, Bovdaz 30 K, Mravlje 275 K, Slamnjak 90 K, Jarc 50 K, skupaj 1434 K. — Prej izkazanih 1433,40 K, dosedaj skupno 2867,40 K.

VOLILNI



MANIFEST

delavnemu ljudstvu vasi in mest. ZATIRANI!

Dan volitev v Ustavodajno Zbornico (Konstituanto) se približuje. Dve polni leti je buržoazna gospoda absolutistično vladala in kovala usodo Jugoslavije, ne da bi vprašala ljudstvo. Po dveh letih je vendar razpisala volitve. Komunistična Stranka je bila edina stranka, ki je od vsega začetka zahtevala, da se razžene takozvano Narodno Predstavništvo, ki ga ni izvolil narod, ter da se takoj razpišejo volitve v Konstituanto. Vse stranke brez razlike so bile proti tem zahtevam komunistov in samo pod pritiskom velike, vedno močnejše in vedno jasnejše vaše nezadovoljnosti so morali vladajoči in njihove stranke te volitve razpisati.

In tako boste dne 28. novembra tudi vi, ki ste bili dosedaj brez vsakih pravic, dobili priložnost, da poveste svojo besedo, da izrečete svojo sodbo. To bo vaša prva beseda po petletnih vojnih mukah in strahotah in po dveletnem hlapčevanju pod diktaturo, absolutizmom in terorjem samozvanih oblastnikov.

Na ta dan morate zahtevati račune od buržoaznih oblastnikov, kajti oni so vas pognali v klavnico za svoje koristi. Na ta dan morate zahtevati račune od kapitalistov, ki gospodarijo s to deželo, za vse one neštivilne in nepopisne muke, ki ste jih vi v vojni prenašali zato, da bi se oni lahko še bolj obogatili in pod zaščito vaših prs vživali in kupičili milijone. Ta dan morate izreči svojo sodbo nad vsemi vojnimi liferanti, špekulanti, trgovci in verižniki, ki so vas pod okriljem oblastnikov in vzajemno z njimi pustili gole, bose, lačne in bojne na fronti, doma pa so vas oskubili do gole kože. In prvokrat po dolgih devetih letih se vam nudi prilika, da glasno protestirate proti vsem vnebovpijočim krivicam, ki so vam jih storili za časa strahovite vojne, kakor tudi po vojni.

To je vaša velika pravica tega dne. In vaša pravica je tudi, da postavite pred svoje sodišče in najbrezobzirnejše obsodite **vso to tolpo nepoklicanih gospodarjev, ki so zgrabili vso oblast v roke in jo obrnili proti vam, kakor hitro se je na vaših kosteh in žrtvah, na grobeh vaših bratov vzdignila Jugoslavija.** Žrtvovali ste vse in prenašali neizrečeno trpljenje, medtem ko so oni vživali in »služili« milijone. Ko pa se vojna dokončala, so iz vas zopet napravili sužnje, vso oblast so pa vzeli v roke ti bankirji, veleposestniki, veliki duhovni in vojni bogataši! Stare in zloglasne meščanske stranke, stari veleposestniki in bankirji, stari goljufi ljudstva in ubijalci so poslali svoje agente, da prevzamejo vodstvo Jugoslavije. Poslanci in vlade, ki jih nihče ni izvolil, imajo že dve leti oblast v rokah in razpolagajo z ljudskim premoženjem, z vašimi denarnicami in življenji, z usodo vašo in vaše dežele. Ne da bi se vprašalo ljudstvo, se določa oblika države in vladarstva. Peščica kapitalistov in veleposestnikov v zvezi z monarhijo in z vojno oblastjo uvaja popolno diktaturo in medtem ko zunaj samooblastno delajo **nove milijarde dolga** na vaš račun in sklepajo **nove zveze za vojsko**, dopuščajo, da se v deželi pod vodstvom bajonetov, ječ in nasilja vrši nad vami **nezaslišano ropanje** in se pleni še to, kar je ostalo od vašega imetja in od sadov vašega dela. Pod varstvom policije, vojaštva in meščanskih postav se že dve leti dogajajo afele in škandali v vseh državnih napravah od ministrskega predsedništva do okrajnih glavarstev. Dve leti kraljuje tatvina, draginja, brezposelnost, pomanjkanje in vedno večje zasužnjevanje delavnih množic. In kot sad dveletnega gospodarjenja jugoslovanskih bogatašev imate danes gospodarski razpad, finančni bankerot, umiranje prometa, nebrzdano naraščanje draginje, neomejeno ropanje od strani kapitalistov, vedno težje življenske pogoje, vedno večjo bedo množic in vedno bolj pregumno uničevanje, že tako opustošenega narodnega imetja in od vojne izpodjedene narodne moči.

To ste dobili kot plačilo za vsa vojna trpljenja, za dva in pol milijona vojnih žrtev, za cele armade vojnih invalidov in sirot, za 48 milijard vojnega dolga naloženega na vaš hrbet. Kadar zaradi vsega tega izražate svojo nezadovoljnost, ali pa poskušate protestirati proti temu neznosnemu stanju, tedaj vas oblastniki potom svojega časopisja imenujejo agente Nemcev, Madžarov in Italijanov, njihova policija in oborožena sila pa vam zamaši usta in odpira ječe. Kadar te ljudi kritizirate zaradi njihovih zločinov, kadar poveste očitno njihovo krivdo, tedaj vas ti ljudje razglašajo za izdajalce [domovine. Da bi onemogočili vsako kritiko in kontrolo ljudstva nad njihovimi deli, da bi vam zaprli oči in vas tako v temi lažje oropali in zasužnili, vam prepovedujejo svobodo govora, shodov, dogovorov, združevanja, svobodo tiska, stavke in političnega odločanja.

28. november je dan sodbe. Vi imate pravico in dolžnost, da na ta dan izrečete obsodbo nad gospodarji te dežele in nad meščanskimi strankami, za katerimi stoje ti oblastniki. Na ta dan ne boste zamudili priložnosti, da s kroglicami tajno protestirate in obsodite cel režim, ker vam do zdaj buržoazija ni dopustila napraviti to javno.

Vzdignite se in pojdite vsi na volišča. Z glasovanjem proti njim pokažite, da se zavedate svojih koristi, da poznate svoje sovražnike. Če ne boste glasovali niti za eno od buržoaznih strank, boste pokazali, da ste vendar spoznali, odkod prihaja zlo in koliko časa bo trajalo. Zlo izvira iz tega:

Ker so vsa bogastva (fabrike, rudniki, banke, železnice, magacini in najboljša zemlja) ter vsa državna oblast v rokah majhne peščice kapitalistov, veleposestnikov in vojnih bogatašev, ki danes gospodarijo. Zlo bo trajalo tako dolgo, dokler vi, ogromna večina naroda, vse bogastvo in vso državno oblast ne uzamete v svoje roke.

Delavno ljudstvo iz mest in vasi! Revni in mali posestniki!

K vam bodo prišle, navzlic svojim grehom in zločinom, zopet vse meščanske stranke, da dobijo vaše glasove, prišle bodo iskat vašega zaupanja in mandate. Polne nečistosti, grehot in zločinov nad vami bodo prišle pod starimi ali pa prefarbanimi imeni k vam, da vas zopet ogoljufajo, da izvabijo vaše glasove, češ, da oni niso krivi za vse nadloge, ki jih prenašate. Vse bodo nastopile s psovki in blatom druga proti drugi; vsaka od njih bo besno odkrivala pregrehe, podlosti in zločine drugih. Ali če se še tako kregajo in psujejo med sabo, ko bodo delile oblast in ropanje, se bodo poravnale med seboj, kajti vse so enake, ne zato, ker skupaj sedijo na vladi, temveč zato, ker so vse enake sovražnice ljudstva. To so vse **stranke kapitalistov in veleposestnikov, posvetne in cerkvene gospode, stranke bogatašev in gospodarjev nad vami**, vse so pomožno orodje buržoazije, ki vlada nad vami. Vse so za družabni red, kakor je današnje stanje, za vlado kapitalistov in veleposestnikov — a za hlapčevanje ljudstva. Parlamentarna zajednica: slovenski klerikalci, srbijanski radikali, hrvaški zajedničari in bosanski agi ter begi zastopajo svojo skupino bank, veleposestev, vojnih bogatašev, a demokratska zajednica liberalci, demokratje in njihovi podrepaniki social-demokratje zastopajo zopet drugo vrsto bank, podjetij, posestev, špekulantov in verižnikov.

Toda vse te tvorijo eno samo sovražniško fronto proti vam in vse skupaj se takoj združujejo in stopajo v isto vlado, kakor hitro občutijo, da jim vaša nezadovoljnost postavi v nevarnost oblast in gospodarstvo razreda, kateremu pripadajo. In tedaj so vse složne v uporabi nasilstva in oborožene sile proti vam.

Čeprav se krstijo z drugim imenom in oblačijo drugačno oblačilo, so vam vendar sovražne tudi stranka social-patrijotov (ki se krsti za social-demokratsko) in »narodno« socialistična stranka, kakor tudi samostojna kmečka stranka. Vse te stranke so v službi buržoazije, čeprav na vse mogoče načine vabijo v svoje vrste nepoučene delavce in kmete. Social-patrijotje so sedeli skupaj z buržoazijo v vladi in kot plačani agenti buržoazije in vdani hlapci protirevolucije izvršujejo zahrbtno izdajalstvo nad delavci, s katerih imenom se šopirijo. Stranka narodnih socialistov ni po svojem bistvu nič drugega kot orodje kapitalizma, s katerim ta hoče razbijati vrste delavnega ljudstva. Tako imenovane kmečke stranke, med njimi samostojna kmečka stranka stojijo v izdajalski službi buržoazije, ker se ravno v času, ko se kapitalistična oblast nahaja pred propadom, vse te stranke na vso moč trudijo, da odvrnejo kmete od njihovega pravega revolucionarnega pota, da ga slepe in organizirajo konečno kot poslednjo trdnjavo kapitalistične družbe in ga vržejo proti revoluciji delavnega ljudstva. Stare meščanske stranke kot zastopnice bogatašev, veleposestnikov, velike duhovščine, grofov in verižnikov, prihajajo danes pred vas brez programa, ker so vse programe zaigrale in vmazale. One se borijo za oblast in tudi če bodo prišle pred vas s kakim geslom, se bo zgodilo to samo zato, da se zataji tisto **resnično vprašanje, za katero se bo šlo na dan 28. novembra.** Vse te stranke skrivajo pred vami pravi pomen volitev tega dne. To pa zato, ker se bojijo vaše **sodbe** in jih je strah odkrito pripoznati, za kaj se gre in o čemu imate vi pravico, da odločujete tega dne. Strah jih je postaviti vam odkrito vprašanje, za kaj ste:

Za oblast buržoazije ali za oblast delavcev in kmetov? Za njihovo bogataško ali pa za vašo delavsko in kmečko državo? Za meščansko monarhijo ali pa za sovjetsko republiko delavcev in kmetov? Da se ob sodi in kaznuje buržoazija in njene vlade za vse zločine, ki so jih izvršile med vojno in po vojni nad vami, ali pa jim izrečete zaupanje, da še nadalje gospodujejo in ropajo? Ali hočete, da o vaši usodi odločuje, vodi zunanjo politiko, napoveduje vojske, prodaja narod Jugoslavije v kolonialno sužnost, da razpolaga z državnimi financami in z vašim imetjem, z vašo krvjo in življenjem buržoazni razred bogatih lenuhov, ali hočete pripoznati stare in dovoliti nove milijarde dolgov ali nočete? Komu naj pripade zemlja veleposestnikov, cerkvenim imenitnikom in bankam,

ali pa vam, ki jo obdelujete? Ali hočete, da pridelki kmetov gredo kmetom, ali pa v žep bankirjev in veletrgovcev in verižnikov, kakor to zahtevajo klerikalna, demokratska in vse druge meščanske in malomeščanske stranke? Ali naj delavec še naprej dela za kapitalista, kmet pa za špekulante, trgovce in verižnike, mali obrtnik in mali posestnik za velike kapitaliste in bankirje, sluge in duševni delavci za razred zajedalcev, kateri imajo v rokah to državo? Ali hočete, ali nočete: To draginjo, pomanjkanje, ropanje z ene strani in to politiko reakcije, to zatiranje svobode in pravice, to nasilje in diktaturo buržoazije z druge strani.

Teh vprašanj se vam meščanske stranke in njihovi podrepaniki ne upajo postaviti naravnost v obraz. In vendar se bo odločevalo o teh zadevah na dan volitev in o njih imate pravico razmišljati in sklepati s tem, da oddate svoj glas na eno, ali pa na drugo stran.

Zato pa vam mi komunisti, ki vam nimamo ničesar skrivati, postavljamo ravno ta vprašanja in vas pozivamo, da ravno na ta vprašanja odgovorite, ko boste oddajali svoje glasove. Tu ni mesta omahovanju. Pred vami sta samo dve fronti, ki sta jasno in globoko oddeljeni druga od druge. Na eni strani razne stranke kapitalistov, posvetnih in duhovskih oblastnikov, veleposestnikov in grofov, na drugi strani Komunistična stranka delavnega ljudstva mest in vasi.

Kdor glasuje za katerokoli meščansko stranko, ta voli kapitaliste, bankirje, vojne bogataše, verižnike, veleposestnike, je za njihovo gospodarstvo in diktaturo, ta glasuje za današnji kapitalistični nered in za obstoječo buržujsko državo.

Kdor glasuje za komuniste, ta glasuje za uničenje kapitalizma, veleposestništva, privatne trgovine in gospodarstva bogatašev. Ta glasuje za to, da se napravi konec sužnosti delavcev in kmetov, ta glasuje za njihovo osvoboditev, za sovjetsko državo delavcev in kmetov, za komunizem.

Ročni in duševni delavci in kmetje, mestni in vaški reveži, mali obrtniki, državni in privatni uradniki in uslužbenci! To pa še ne pomeni, da je za vašo osvoboditev izpod suženjskega jarma zadostno, ako greste na volišče in oddate svoj glas za komuniste. S samim glasovanjem se še ne bodo rešila postavljena vprašanja in se še ne bo dosegla osvoboditev. Kajti volitve v tej državi vodi buržoazija s celokupnim aparatom oblasti in z denarjem, ki ga je odvzela vam in ga odnesla v državne kase. Ona že sedaj določa volilne komisije prikraja umetno rezultat volitev, jemlje volilno pravico neštetim množicam delavnega ljudstva, z vašim denarjem daje nagrade in za volitve pridobiva posamezne kategorije svojih uslužbencev, podkuplja prodane duše, plaši strašljivce, sili gospodarsko odvisne, da glasujejo z njo in tako s silo svoje oblasti pripravlja za sebe lažno večino.

Zaradi tega boste prišli, ne potom volitev, ampak z vašo organizirano močjo in pod vodstvom komunistične stranke do resnične in prave rešitve onih vprašanj, katera se postavljajo pred vas danes in na dan volitev. Samo s svojo organizirano silo si boste priborili svojo osvoboditev izpod sužnosti buržoazije in za ta boj se morate pripravljati z navdušenjem. Vendar vas pozivamo, da volite svoje zastopnike, ne zato, da bi vam oni v parlamentu prinesli osvoboditev, temveč zato, da potom njih izrazite svoje odločne zahteve, da z njihovo pomočjo prinesete v javnost vso notranjo gnjilobo režima in da jih pošljete z namenom, da podirajo razredno nasilje buržoazije od znotraj, medtem ko se vi borite proti njemu od zunaj; pozivamo vas torej, da vsi kot en mož greste na volišče ter da tudi tam nastopite v obrambo svojih razrednih koristi.

Potrebno je torej, da vsi do zadnjega pridete na volišče in volite zato, da izrazite to svojo edino pravico ki vam je še ostala, da izrečete svojo močno obsodbo nad tem režimom in njegovimi poglavarji, da svoje zahteve tudi z glasovanjem podprete in vladajočemu razredu jasno pokažete, da so se vam odprle oči in da ima njena lopovska diktatura ogromno armado nasprotnikov.

Proletarci vi, ki so vas oropali in ki ste brez pravic in zasužnjeni! Pripravljajte se na volilni boj in na dan 28. novembra pojdite na volišče!

Stare meščanske stranke vam predlagajo svojo Ustavo, ki daje še nadalje vso oblast v roke bogatašem, bankam, duhovnim poglavarjem, veleposestnikom in begom, milijone vas pa pušča kot podložniško maso in politične sužnje.

Nasproti njim pa vaša Komunistična Stranka povzdiguje **Sovjetsko Ustavo**, ki vso oblast daja v roke Sovjetom (svetom), delavcem in kmetom.

Buržujske stranke zahtevajo od vas, da še nadalje ostane v njihovih rokah diktatorska oblast, da bi mogli dušiti politično svobodo delavnega ljudstva.

Komunisti vas pozivajo, da proti njim glasujete za svobodo tiska, shodov, dogovorov in za pravico štrajka in svobodnega političnega glasovanja.

Parlamentarna zajednica s svojimi klerikalci in radikalci zahteva odkrito, demokratska zajednica pritajeno, toča eni in drugi v resnici zahtevajo, da zemljo še nadalje obdržijo v rokah veleposestniki, duhovska gosposka in begi, ali pa da pride v roke bank, kmet pa, ki obdeluje zemljo, ostane tudi v novi obliki navaden suženj.

Nasproti njim hoče komunistična stranka delavnega ljudstva, da vsa zemlja, brez vsake odškodnine in odplačila, z vsem svojim inventarjem pade v roke tistim, ki jo obdelujejo.

Vse buržujske stranke brez razlike vodijo boj za obrambo interesov fabrikantov in lastnikov vseh podjetij industrije, prometa in trgovine in zahtevajo, da vsa ta podjetja ostanejo nadalje v lasti kapitalistov.

Komunistična stranka zahteva **kontrolno delavskih svetov nad celokupno industrijsko produkcijo in zahteva, da vsa sredstva**, za proizvodnjo, fabrike, rudnike, železnice, parobrodi in vsa bogastva, vse banke, kapitali, mogočni preidejo v oblast celega delavnega ljudstva.

Radikalci s svojimi zavezniki klerikalci se borijo zato, da potom Središnje Zadruga padejo vsi kmetovi dohodki v roke radikalnih in klerikalnih bank in verižnikov, demokratična zajednica pa zahteva, da vsi ti dohodki padejo v roke demokratičnih bankirjev, trgovcev in špekulantov.

Komunistična stranka zahteva, da se izvrši nacionalizacija celokupnega prometa, uvoza in izvoza pod kontrolo kmečkih in delavskih svetov.

Buržujske stranke so nakopale deželi 48 milijard dolga, hočejo zvaliti te dolgove na vaše hrbte, delavno ljudstvo iz dežele in mest.

Nasproti njim zahteva komunistična stranka **odpoved vseh vojnih dolgov.**

Buržujske stranke puščajo na cesti invalide, vojne sirote in tiste, ki jih je vojna onesrečila. Kadar pa jim vendarle določajo sramotno-revno podporo, jo dajejo na ta način, da jo potegnijo iz vaših žepov potom carin, taks, monopolov, trošnin, obrtniškega davka in drugih posrednih davkov.

Komunisti so edini, ki nastopajo zato, da se vsi posredni davki odpravijo, da se vsa vojna bogastva bogatašem odvzamejo, da se na vsa velika imetja in dohodke naloži progresivni davek in da se iz teh dohodkov pristojno in človeško vzdržujejo vsi vojni reveži in vojni nesrečneži in zadovoljijo ostale državne potrebe.

Buržujske stranke kjerkoli so in kadarkoli so na oblasti, zahtevajo odpravljenje osemurnega delavnika in hočejo, da se zvali na hrbet delavnega ljudstva vse breme dela, da bi se njihovo kapitalistično gospodarstvo opomoglo in prebrodila kriza njihove države.

Komunisti delajo in kjerkoli imajo oblasti v rokah, uvajajo splošno delavno dolžnost za vse razrede. In proti zahtevam današnjega vladajočega razreda mi naglašamo zahteve po osemurnem delavniku, dokler trajajo kapitalistični pogoji produkcije.

Vse buržojske stranke brez razlike vodijo osvojevalno zunanjo politiko, gonijo deželo pod kolonijalno sužnjost in pod zakup velikih osvojevalnih držav, vedno izivajo nove spopade in vojne s sosedi in nikdar niso v stanju rešiti nacionalnega vprašanja in vprašanja mej.

Vojna proti vojni! Mir med narodi! [Za federacijo sovjetskih republik Balkansko-podonavskih dežel. — To naglašamo mi Komunisti nasproti vsem buržujskim strankam.]

V velikem boju, ki je nastal med osvobodilno rusko revolucijo in svetovni mi kapitalisti stojijo vse buržujske stranke brez razlike na strani svetovnih kapitalistov in roparjev in vodijo vojno proti ruskemu delavnemu narodu.

Prostor delavnega naroda Jugoslavije je na strani osvobodilne revolucije ruskega delavnega naroda in mi smo **za aktivno in dejansko solidarnost z rusko revolucijo, za mir s Sovjetsko Rusijo.**

In medtem ko buržujske stranke zahtevajo in tudi vršijo zasužnjevanje in odvzemanje vseh pravic narodnostnim manjšinam te dežele, zahtevamo mi popolno enakopravnost vseh narodnosti v Jugoslaviji.

O narodnem edinstvu vam govorijo srbijanski radikalci, slovenski klerikalci in bosanski begi ravnotako, kakor vam o njem pripovedujejo tudi stranke, ki sestavljajo demokratsko zajednico. Toda zato ker vse te stranke prikraja obliko države napram svojim razrednim interesom, v resnici vse skupaj brez razlike podirajo narodno edinstvo in delujejo za nadvlado te ali one pokrajine.

In medtem ko njihovi konkurentni interesi in prepričanja uničujejo narodno edinstvo, zahtevajo koristi delavnega ljudstva edinstvo, ne samo naroda v okviru ene države, temveč tudi vseh narodov in ras na svetu. In kot predstavnica delavnega ljudstva vas Komunistična Stranka poziva, da udarite po prstih eno kakor drugo skupino buržujskih strank in nastopite za **najpopolnejšo edinstvo delavnega ljudstva v okviru Sovjetske Republike delavcev in kmetov.**

Sodrug! Delavni narod Jugoslavije!

Še danes trepeta buržoazija pred našo sodbo, ko pomisli na dan volitev. Ona se zaveda svojih grehov napram vam. Pokažite ji, da se tudi vi zavedate svojih koristi pravic in svoje moči. In vsi vi, ki ječite pod jarmom kapitalistov in zločinsko vlado buržujskih strank, pridite 28. novembra na volišče. Vsi vi delavci iz mest in iz vasi, vsi kmetje, duševni delavci, uradniki in uslužbenci, mali obrtniki, hlapi in sluge, reveži, vojni invalidi in vsi vi, ki so vam ukradli pravico in imetje, storite svojo razredno dolžnost, ustanite v obrambo svojih koristi in pravic in kakor en mož prihitite k volitvam.

Vaš prostor je pod zastavo Komunistične Stranke. Vaša dolžnost je, da za njo date svoje glasove.

Če boste volili Komunistično Stranko, boste glasovali za sebe, za svoje koristi, za resnične družabne interese. Vaši glasovi, oddani za Komunistično Stranko, bodo govorili gromko in širom cele zemlje to-le:

Dol s kolonijalnim suženstvom!

Dol z vojskami! Živio mir s Sovjetsko Rusijo!

Proč z vojnimi dolgovi! — Naj vsa vojna bremena padejo na hrbet kapitalistov, oblastnikov in vojnih bogatašev! — **Dol z oblastjo veleposestnikov, posvetnih in cerkvenih nad zemljo!** — **Vso zemljo tistim, ki jo obdelujejo!**

Dol z oblastjo kapitalistov nad sredstvi za produkcijo in promet! Naj vsa bogastva rudniki, fabrike, ladje, banke, kapitali pridejo v last delavnemu ljudstvu!

Dol s kapitalistično trgovino, ropanjem in tatvino, ki vzdiguje draginjo! **Dol z militarizacijo industrijskih podjetij!** — **Živela kontrola delavcev in kmetov nad celokupno produkcijo, prometom in razdelitvijo proizvodov!** — **Dol s taksami, carinami, monopoli, potrošninami — vsi davki naj padejo na premožnje in dohodke bogatašev!** — **Dol z nasiljem buržoazije nad delavnim ljudstvom!** — **Živela pravica štrajka! Živio 8 urni delavnik! Živela svoboda tiska, shodov in združevanja!**

Dol z buržujsko ustavo! Dol z diktaturo buržoazije! Živela Sovjetska Republika Jugoslavija! Živela federacija balkansko-podonavskih sovjetskih republik! Živela Komunistična Internacionala!

Živela država delavnega ljudstva! — Živio Komunizem!

Komunistična Stranka Jugoslavije.